

Forfatter: Sibbern, F. C.

Titel: Udrag fra Efterladte Breve af Gabrielis

Citation: Sibbern, F. C.: "Efterladte Breve af Gabrielis", i Sibbern, F. C.: *Efterladte Breve af Gabrielis*, udg. af Henrik Schovsbo , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, [Valby], Borgen, [1998], s. 31. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-sibbern01val-shoot-idm139907531095120/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Efterladte Breve af Gabrielis

Men fatter nu ogsaa rigtigt, hvad I have sagt dermed. Have I vel engang fuldkomment overveiet, hvad der alt ytrer sig og lever i et Barn? I Sandhed jeg forbauses over hine første Tider og hine første Nationers herlige Tilværelse, naar jeg betragter et Barn, og betænker, hvad det vil sige, at alt det, hvad et Barn er og formaaer, har fremskullet sig i et heelt Folk med den Forhøielse, som er en Følge af, at et Folks Liv er højere, end den Enkeltes. Gjør, for blot at nævne eet, Mennesket i sit hele Liv noget igjen, som er saa stort og forunderligt, som det, han gjør, naar han lærer det første Sprog.

O mine Brødre! Kun tre Ting vilde jeg ønske os af det, hvad der lever i et Barn; da vilde det snart see anderledes ud i vort Fædreland. Et Barns Kløgt ønsker jeg os, dets jernfaste Villie, og endelig, at vi hængte saa fast ved vort Fædreland, som Barnet hænger ved sin Moder. Sandelig med disse tre Ting vilde vi snart være vældige; over rivende Have vilde vi sætte, end sige over Grave og Rønder, Bjerge vilde vi kunne flytte, end sige Mure og Volde.

Den 19de Octbr.

Eet beder jeg enhver om, der har med Børn at gjøre: taler ikke i deres Paahør om deres Smukhed, Livelighed, Opvakthed, Vittighed, eller hvad det monne være, som kan gjøre dem indtagende. Viser dem aldrig frem, fortæller intet af dem, eller om dem, naar de ere tilstæde. O! skiller dem dog ikke ved deres skyldfric, i Øieblikket, i selve den umiddelbare Leven hensjunkne Tilværelse, ved at henvende deres Reflection paa dem selv. Lad dem kun vide af og erkjende alt, hvad der bevæger sig omkring i Livet, lad dem kun vide af, hvad de bør; selv Bevidstheden om, at de handle ret, det er: som det er Gud og Mennesker behageligt, nære man hos dem ved Leilighed. Men at de ere til, og at de ere noget, behøve de ikke at vide; at de komme i Forhold til sig selv for tidligt, er ikke godt, og at de endda skulde vide af, hvorledes de falde i Øinene og lade for Andre, er nu roent fordærveligt. Derved kan man let bringe det saavidt, at de i alt bære dem ad, som om de stode for et Speil, og idelig besaa sig selv midt i deres Virksomhed, og at de

hele Livet igjennem faae nok at gjøre med dette for tidligen i dem opæggede Jeg.

Frygteligt stormer alting ind paa de Smaa, for ret tidligt at skille dem ved deres Barnlighed, der sødt og rørende gaaer op i Momentets rene, udeelte Nydelse. Men af alle Fremskyndelser og Ansporelser, hvorved man river dem ud af denne, uden Tanke paa Fremtid, i Øieblikkets Fylde lykkelige Tilværelse, og øver dem i, ærgjerrigen at see fremad, og at see Timens Nydelse ei i Timen selv, men i et fjærnt, forfiængeligt Maal, af alle disse Pirringer hader jeg ingen mere, end dette formelige System af Incitamentet for Ambitionen, som man kalder den, ved hvilke de Smaa ved Underviisningen forfølges hver Dag og hver Maaned og hvert Qvartal og hvert Aar. Det hjælper ikke, at man forsikkrer mig, at de ellers ikke kunne bringes til at læse tilgavns; jeg bliver ved at sige: Lader dem heller lære mindre, end at l ans pore dem ved Udsigter, Berømmelse og Ærgjærrighed. I ægge en Djævel op i dem, med hvilken de faae at gjøre, saalænge de leve. Dog er det her paa dette Sted ikke saa slemt, som ellers paa de fleste Steder. Her hersker i det hele megen Frihedsaand.

Den 21de Octbr.

Jeg sender Dig herved igjen snarere en Dagbog, end et Brev. Hvad der kan tildrage sig her i Egnen, forianger Du vist ikke, jeg skal fortælle Dig. Men lad mig dog engang vide, hvad Du veed om Tildragelserne derude i den store Verden. Her har man alleslags Rygter.

Den 22de Octbr.

Jeg har ofte ønsket mig ind i en Krig. Uhyre Tilskikkelser vilde jeg udholde, kun ikke tabe Livet eller Sundheden. Saar vilde jeg tage, saa mange jeg med uforstyrret Helbred kunde taale. Jeg har forstillet mig, hvor meget det vilde hjelpe mig. Maaskee tilsidst ikke det engang.